

DANIMARKA SAĞLIK SEKTÖRÜ

Det danske sundhedsvæsen

Tyrkisk

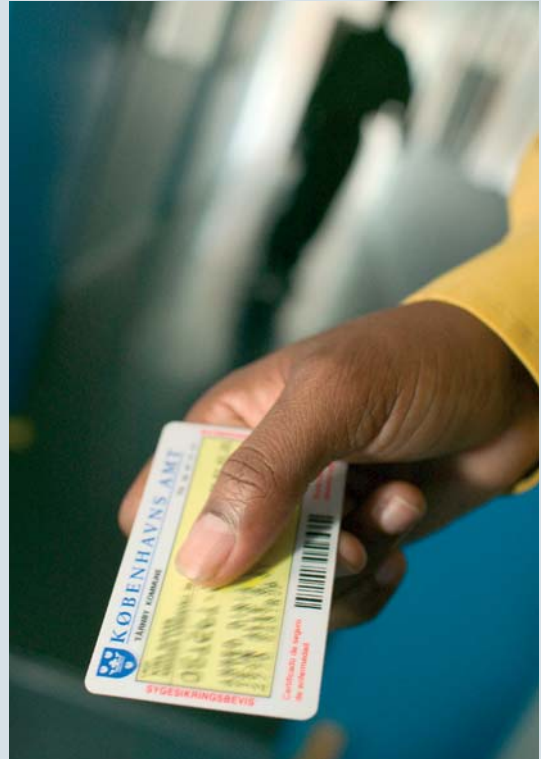
Det danske sundhedsvæsen

Denne pjeces fortæller kort om det danske sundhedsvæsen, og om de forskellige steder, man kan blive undersøgt og behandlet, hvis man bliver syg. Du kan også læse om de gratis forebyggende undersøgelser, som du og din familie kan gøre brug af.

Sygesikringskortet

Alle, der bor fast i Danmark, kan frit bruge sundhedsvæsenet. De fleste undersøgelser og behandlinger er gratis. Alle får et sygesikringskort fra kommunen. Det er en slags identitetskort, som skal vises, hver gang man skal til læge, på skadestue og sygehus.

I Danmark har alle, der akut bliver alvorligt syge, ret til gratis sygehusbehandling. Det gælder også gæster fra andre lande.

Tavshedspligt

Alle, der arbejder i sundhedsvæsenet, har tavshedspligt. Det betyder, at de ikke må fortælle om dig og din sygdom til andre – heller ikke til din ægtefælle, børn eller andre i familien. Du bestemmer, hvem der må få noget at vide om dit helbred. Derfor skal du give lov, før forskellige oplysninger må gives videre. Tavshedspligten betyder, at du trygt kan fortælle om dig selv og din sygdom til læger og sygeplejersker.

Danimarka sağlık sekt6r6

Bu broŖurde kısaca, Danimarka sağlık sekt6r6 ve hastalanma halinde muayene olup tedavi olabilecek eŖitli yerler hakkında bilgi verilmektedir. Sizin ve ailenizin yararlanabileceği ücretsiz 6nleyici muayeneler hakkında da bilgi bulabilirsiniz.

Hastalık sigorta kartı

Danimarka'da ikamet eden herkes sağlık kuruluşlarını kullanma hakkına sahiptir. Muayenelerin ve tedavilerin oğu bedavadır. Belediye tarafından herkese bir hastalık sigorta kartı verilir. Bu kart bir nev'i kimlik olup doktora, acil servise ve hastaneye her gidildiğinde g6sterilecektir.

Danimarka'da acilen ciddi bir hastalığa yakalanan herkes hastanelerde ücretsiz tedavi olma hakkına sahiptir. Bu, baŖka 6lkelerden misafir olarak gelenler iin de geerlidir.

Sır saklama y6k6ml6l6đ6

Sağlık sekt6r6nde alıŖan herkes sır saklama y6k6ml6l6đ6 altındadır. Bu demektir ki ne sizin hakkınızda ne de hastalığınız hakkında ister eŖiniz olsun, ister ocuklarınız veya ailenizden baŖka biri olsun, hibir kimseye bilgi veremezler. Sağlığınız hakkında kimin bilgi sahibi olmasını istediğinizi siz kendiniz kararlaŖtırırsınız. Onun iin eŖitli bilgilerin baŖkalarına aktarılmasından 6nce sizden izin alınmalıdır. Sır saklama y6k6ml6l6đ6, hi ekinmeden kendiniz ve hastalığınız hakkında doktorlara ve hemŖirelere bilgi verebilirsiniz demektir.

Tolk

Sundhedspersonalet skal sørge for, at de forstår dig, og at du forstår, hvad der bliver sagt. Hvis du ikke taler eller forstår dansk, kan personalet tilkalde en tolk.

Hvis du har brug for tolk hos læge, jordemoder eller sundhedsplejerske, skal du sige det, når du aftaler tid til konsultationen. Du skal ikke selv betale for tolken.

Tolke er neutrale og har tavshedspligt. Man bør ikke bruge familie som tolke. Som familiemedlem vil man altid være meget involveret og kan derfor ikke oversætte neutralt. De fleste kender ikke de medicinske udtryk og kan derfor ikke præcist oversætte, hvad lægen siger.

Tercüman

Sağlık personeli, sizin dediklerinizi anladıklarından ve onların dediklerini sizin anladığınızdan emin olmadıkları. Siz Danimarkaca bilmiyor veya anlamıyorsanız personel tarafından tercüman çağrılabilir.

Doktorla, ebeye veya sağlık hemşiresiyle görüşmede tercümana ihtiyacınız varsa bunu, konsültasyon için gün alırken söylemelisiniz. Tercümanın ücretini siz ödemeyeceksiniz.

Tercümanlar tarafsız olup sır saklama yükümlülüğü altındadırlar. Ailenizden birini tercüman olarak kullanmamalısınız. Aile efradından olanlar daima kendileri de iyice konunun içine girmiş olurlar ve onun için söylenenleri tarafsız bir şekilde tercüme edemezler. Ve çoğu tıp terimlerini bilmezler ve dolayısıyla doktorun dediklerini tam bir şekilde tercüme edemezler.

Den praktiserende læge

Alle, der bor i Danmark vælger en bestemt læge, som man kan kontakte, når man bliver syg. Lægen tager sig af meget andet end sygdomme fx vaccinationer og prævention. Lægen kan også hjælpe dig med at forebygge sygdomme, der fx skyldes overvægt, rygning og for lidt motion. Lægen vil nogle gange spørge dig om noget, du måske bliver forbavset over. Lægen ønsker at du tænker over, hvad du selv kan gøre for ikke at blive syg. Også i Danmark anses det som den enkelte persons pligt og ansvar at passe på sin krop.

Lægen vil altid sørge for, at du får den behandling du har brug for.

De fleste har den samme læge i mange år. Fordelen er, at lægen på den måde kender din familie og sygehistorie.

Din egen læge er specialist i at forstå og behandle de mest almindelige sygdomme. Derfor kan han eller hun som regel altid finde ud af, hvad du fejler og behandle dig. I nogle tilfælde vurderer lægen dog, at du skal til speciallæge eller på sygehus. Lægen skriver en henvisning, hvis du skal undersøges eller behandles hos en speciallæge eller på sygehuset.

Lægens navn, adresse og telefonnummer står på sygesikringskortet. De fleste læger har åbent mellem kl. 8 og 16 og holder aftenåbent en gang om ugen. Som regel kan du ringe mellem kl. 8 og 9 og tale med lægen.

Du skal altid bestille tid, før du går til lægen. Husk at melde afbud, hvis du alligevel ikke kan komme til den aftalte tid.

Aile doktoru

Danimarka'da yaşayan herkes belli bir doktor seçer ve hastalık halinde ona başvurur. Doktor, hastalıktan başka işler de yapar, örneğin aşı ve doğum kontrolü gibi. Doktor ayrıca, örneğin şişmanlık, sigara içme ve az hareket yapmadan kaynaklanan hastalıkları önleme konusunda da size yardımcı olabilir. Bazı hallerde doktor size, tuhaf bulacağınız sorular sorar. Doktorun istediği, hasta olmamak için ne yapabileceğinizi siz kendiniz düşünmenizdir. Danimarka'da da, kendi vücuduna itina etmenin her bir ferdin görevi olduğu ve bunun sorumluluğunun ona ait olduğu ilkesi geçerlidir.

Doktor daima sizin için gerekli olan tedaviyi sağlayacaktır.

Birçok insan yıllarca aynı doktoru kullanırlar. Bunun yararlı tarafı doktorun ailenizi ve hastalıkların hikâyesini yakından tanımasıdır.

Kendi doktorunuz, en alışılmış hastalıkları anlama ve tedavi etme konusunda uzmandır. Onun için doktorunuz genel olarak daima hastalığınızın ne olduğunu anlayabilir ve onu tedavi edebilir. Ancak bazı hallerde doktor, bir uzman doktora veya hastaneye gitmeniz gerektiğine karar verir. Bir uzman doktor tarafından veya hastanede muayene veya tedavi olmanız gerekiyorsa doktor, "henvisning" denilen bir havale yazısı yazar.

Doktorunuzun adı, adresi ve telefon numarası hastalık sigorta kartında yazılıdır. Doktorların çoğu Pazartesi'den Cumaya kadar 8 ile 16 saatleri arasında, ayrıca haftada bir gün akşam saatlerinde muayenehanelerinde bulunurlar. Genel olarak saat 8 ile 9 arası telefon açıp doktorunuzla görüşebilirsiniz.

Doktora gitmeden önce daima gün almanız gerekir. Size verilen gün ve saatte doktora gidemeyecek olursanız bunu bildirmeyi unutmayınız.

Du kan skifte læge, men det koster 150 kr. Du skifter som regel læge, når du flytter, men det er gratis. Spørg Folkeregistret.

Recepter og medicin

Hvis du skal have medicin, skriver lægen en recept. Medicin på recept kan kun købes på apoteket. Andre typer medicin, fx hovedpinepiller, kan købes uden recept – på apoteket eller i supermarkeder.

Speciallæger

En speciallæge er specialist på et særligt område fx hudsygdomme, gynækologi eller psykiatri. Du skal undersøges af din egen læge, før du kan blive undersøgt og behandlet hos en speciallæge. Din læge skriver en henvisning og vil ofte anbefale en bestemt speciallæge. Men du kan også vælge en anden. De eneste speciallæger, du ikke skal have henvisning til, er øjenlæge og øre- næse-halslæge. Du skal selv ringe og bestille tid hos speciallægen.

Lægevagten

Hvis du bliver syg, når din egen læge har lukket, kan du ringe til lægevagten. Ring kun hvis det ikke kan vente, til din egen læge åbner. Lægevagten kan skrive recept på medicin eller sende dig på sygehus, ligesom din egen læge. Hvis lægevagten vurderer, at du ikke har behov for akut behandling, vil du blive bedt om at kontakte din læge, når han åbner.

Doktorunuzu değiştirebilirsiniz, ancak 150 kron ödemeniz gerekecektir. Yeni bir eve göç ettiğiniz zaman genel olarak doktorunuz değişir, ancak bu ücretsiz yapılır. Nüfus Dairesinden (Folkeregister) sorunuz.

Reçeteler ve ilâçlar

İlâç almanız gerektiğinde doktor bir reçete yazar. Reçeteyle verilen ilâçlar yalnız eczanelerden alınabilir. Başka tür ilâçlar, örneğin başağrısı için, reçetesiz eczanelerden veya süpermarketlerden alınabilir.

Uzman hekimler

Uzman hekim, belli bir alanda uzmanlık yapmış bir doktordur, örneğin cilt hastalıkları, kadın hastalıkları veya ruh hastalıkları gibi. Bir uzman hekim tarafından muayene ve tedavi olmadan önce kendi doktorunuz tarafından muayene olmanız gerekir. Doktorunuz, “henvisning” denilen bir havale yazar ve çoğu kez belli bir uzman doktor tavsiye eder. Ancak başka birini siz kendiniz seçebilirsiniz. Havale yazısına ihtiyaç olmayan yegâne doktorlar, göz doktoru ile kulak, burun ve boğaz doktorudur. Uzman doktora siz kendiniz telefon edip gün alacaksınız.

Nöbetçi doktor

Kendi doktorunuz kapalı iken hastalanacak olursanız, “lægevagten” denilen nöbetçi doktor servisine telefon edebilirsiniz. Ancak sadece doktorunuz muayenehanesini açana kadar bekleyemeyecek durumda iseniz telefon ediniz. Nöbetçi doktor, aynen sizin doktorunuz gibi ilâç için reçete yazabilir ve sizi hastaneye havale edebilir. Nöbetçi doktorun görüşüne göre acil tedaviye ihtiyacınız yoksa doktor, kendi doktorunuz açtığında ona başvurun, der.

Du skal oftest selv tage hen til lægevagten. Du skal måske vente lidt i venteværelset. Der er nemlig ofte travlt hos lægevagten.

Lægevagten har åbent fra kl. 16-08 mandag til fredag og hele døgnet lørdag-søndag og helligdage. Se tlf.nr. i den lokale telefonbog.

Skadestue

Skadestuen er til alvorlige skader, som din egen læge ikke kan behandle. Du skal tage på skadestuen, hvis du fx har brækket en finger. Der er ofte travlt på skadestuen, og de mest syge personer behandles først. Derfor skal du måske vente lidt i venteværelset, før du kommer ind til lægen. Skadestuerne findes på sygehusene. Nogen steder skal man ringe og fortælle, at man kommer. Se tlf.nr. og adresse i den lokale telefonbog.

Psykiatrisk skadestue

Psykiatrisk skadestue er for personer, der har svære psykiske problemer og har brug for akut hjælp. Man kan ringe eller henvende sig personligt. Se tlf.nr. og adresse i den lokale telefonbog.

Alarm 112

112 er en alarmcentral, som du ringer til, hvis du har brug for en ambulance. Det kan fx være, hvis en person pludselig bliver meget syg eller bevidstløs. Ved ulykker, hvor nogen kommer alvorligt til skade, skal du også ringe 112. Du skal fortælle, hvem du er, hvad der er sket, hvor og hvornår det er sket, og hvor du ringer fra.

Nöbetçi doktor servisine çoğu kez siz kendiniz gideceksiniz. Belki bekleme odasında biraz beklemeniz gerekecektir. Çünkü nöbetçi doktor servisinde işler çoğunlukla yoğundur. Nöbetçi doktor servisi Pazartesinden Cumaya kadar 16-08 saatleri arasında, Cumartesi, Pazar ve bayram günleri ise 24 saat açıktır.

Nöbetçi doktorun telefon numarasını yerel telefon rehberinde bulabilirsiniz.

Acil servis

Acil servis, kendi doktorunuzun tedavi edemeyeceği ağır yaralanmalar içindir. Acil servise, örneğin parmağınız kırılmışsa gidersiniz. Acil serviste işler çoğunlukla yoğundur ve ilk önce en çok hasta olanların tedavisi yapılır. Onun için doktora görünmeden önce belki biraz beklemeniz gerekecektir. Acil servisler hastanelerde bulunur. Bazı yerlerde önceden telefon edip gelmek üzere olduğunuzu söylemeniz gerekir.

Acil servisin telefon numarasını ve adresini yerel telefon rehberinde bulabilirsiniz.

Psikiyatri acil servisi

Psikiyatri acil servisi, ağır ruhsal sorunları olup acil yardıma ihtiyacı olanlar içindir. Telefonla veya bizzat gidilerek başvurulabilir.

Telefon numarasını ve adresini yerel telefon rehberinde bulabilirsiniz.

Alarm 112

Ambülansa ihtiyacınız olacak olursa 112'den alarm merkezini arayabilirsiniz. Örneğin bir kişinin aniden ağır bir şekilde hastalanması veya şuurunu kaybetmesi halinde. Kazalarda birinin ağır bir şekilde yaralanması halinde de 112'yi arayacaksınız. Telefonda kim olduğunuzu, olayın ne olduğunu, nerede ve ne zaman vuku bulduğunu ve nereden aradığınızı söyleyeceksiniz.

Sygehuse

Hvis du skal undersøges eller behandles på sygehuset, skal du have en henvisning fra din egen læge, en speciallæge eller lægevagten. Du får et brev fra sygehuset, om hvor og hvornår du skal komme. I brevet står der også, om der er noget særligt, du skal gøre inden – fx faste. Hvis du bliver akut syg, bliver du naturligvis indlagt med det samme.

Mange sygehuse har pjecer på forskellige sprog, der fortæller om patientens rettigheder og sygehusets regler. Hvis du har brug for det, kan personalet tilkalde en tolk. På sygehuset kan du tale med en patientvejleder. Patientvejlederen kan fx fortælle om forskellige behandlinger, om muligheden for at blive behandlet på et andet sygehus eller hjælpe dig, hvis der er noget, du ikke forstår eller noget, du vil klage over. Patientvejlederen har også tavshedspligt.

Hastaneler

Hastanede muayane veya tedavi edilecek olursanız, kendi doktorunuzdan, uzman doktordan veya nöbetçi doktordan “henvising” denilen bir havaleye gerek vardır. Hastaneden size, nereye ve ne zaman geleceğinizi belirten bir yazı gelir. Yazıda ayrıca önceden yapmanız gereken bir şey varsa, örneğin aç karnına gelme gibi, o da belirtilmiş olur. Aniden hastalanacak olursanız tabii ki hemen hastaneye yatırılırsınız.

Hastanelerin bir çoğunda hastanın haklarını ve hastanenin kurallarını belirten değişik dillerde yazılı broşürler vardır. İhtiyacınız olursa oradaki personel tercüman çağırabilir. Hastanede, “patientvejleder” denilen bir hastalar danışmanı ile görüşebilirsiniz. Bu danışman, örneğin çeşitli tedavi türleri, başka bir hastanede tedavi olma olanağı hakkında bilgi verir, veya anlamadığınız bir şey varsa veya şikâyet etmek istediğiniz bir durum varsa size yardımcı olabilir. Bu danışman da sır saklama yükümlülüğü altındadır.

Graviditet

Gravide kan blive undersøgt hos deres egen læge og jordemoder flere gange, mens de er gravide. Der findes også forskellige sygehusundersøgelser, hvor lægerne fx ved hjælp af ultralyd undersøger barnet. Formålet er at finde ud af, om du og barnet har det godt og at opdage eventuelle problemer tidligt i graviditeten. Du må gerne have din mand eller en anden person med til undersøgelserne.

Egen læge

Den første undersøgelse foregår hos din egen læge. Du skal selv bestille tid hos lægen, når du er blevet gravid. Lægen undersøger dig og skriver en vandrejournal, som du skal tage med til alle undersøgelser. I journalen skriver lægen og jordemoderen om, hvordan barnet vokser, og hvilke undersøgelser du har været til.

Lægen vil også stille dig en række spørgsmål, fx om mad og rygning, og om der er arvelige sygdomme i familien.

Jordemoderen

Lægen giver jordemoderen besked om, at du er gravid. Hun sender dig et brev om, hvor og hvornår du skal undersøges første gang. Du skal altid have en urinprøve og vandrejournalen med. Jordemoderen taler med dig om, hvordan du har det. Hun undersøger urinprøven og din mave og lytter til barnets hjertelyd.

Fødsel

Du aftaler med din egen læge, hvilket sygehus du skal føde på. Det er også muligt at føde hjemme sammen med en jordemoder.

Gebelik

Gebe kadınlar, gebelik süresince kendi doktorları ve ebe tarafından defalarca muayene olabilirler. Hastanede de çeşitli muayeneler yapılabilir, örneğin doktorlar ultrason denilen yöntemle bebeği muayene ederler. Amaç, annenin ve bebeğin iyi olup olmadığını anlamak ve herhangi bir sorun varsa bunu gebeliğin erken bir safhasında ortaya çıkarmaktır.Yapılacak muayenelere kocanızı veya başka birini yanınıza alarak gidebilirsiniz.

Kendi doktorunuz

İlk muayene kendi doktorunuz tarafından yapılır. Gebe kaldığınızda siz kendiniz doktordan gün alacaksınız. Doktor sizi muayene eder ve “vandrejournal” denilen bir seyyar protokol yazar. Bunu her türlü muayeneye gittiğinizde beraberinizde götüreceksiniz. Protokolde doktor ve ebe, bebeğin nasıl geliştiğini ve sizin hangi muayenelerden geçtiğinizi yazarlar.

Doktor bir sürü soru da sorar, örneğin yemek ve sigara içme, yakınlarınız arasında kalıtsal hastalıklar olup olmadığı konusunda.

Ebe

Doktor gebe olduğunuzu ebeye bildirir. Ebe size bir yazı gönderir ve ilk kez nerede ve ne zaman muayeneye geleceğinizi bildirir. Tahlil için idrar örneği ve “vandrejournal” denilen seyyar protokolü daima beraberinizde götüreceksiniz. Ebe, nasıl olduğunuzu sorar, idrarınızı ve karnınızı muayene eder ve bebeğin kalp atışlarını dinler.

Doğum

Hangi hastanede doğum yapacağınızı doktorunuzla birlikte kararlaştırırsınız. Bir ebeinin yardımıyla evinizde doğum yapma olanağı da vardır.

Abort

I Danmark har kvinder ret til fri abort på et sygehus inden for de første 12 uger af graviditeten. Kvinden beslutter selv, om hun vil have en abort eller ej. Hvis man ønsker abort, skal man kontakte sin egen læge, som så vil henvise til sygehuset.

Forebyggende undersøgelser for livmoderhalskræft og brystkræft

Alle kvinder mellem 23 og 59 år får hvert tredje år et brev med en invitation til en undersøgelse for livmoderhalskræft. Formålet er at forebygge kræft. Man bliver undersøgt hos sin egen læge og skal selv ringe og bestille tid.

Nogle steder i Danmark inviteres kvinder mellem 50 og 69 år til en røntgenundersøgelse af brystet hvert andet år. Det kaldes mammografi. Kvinderne får et brev med dato, tidspunkt og sted.

Gynækologiske undersøgelser

Hvis du skal have foretaget en gynækologisk undersøgelse eller har problemer med underlivet, skal du undersøges af din egen læge. Kun i særlige tilfælde vil du blive henvist til en gynækolog.

Çocuk aldırma

Danimarka'da kadınlar, gebeliğin ilk 12 haftası içinde bir hastanede çocuğu aldırma hakkına sahiptirler. Çocuğunu aldırtmayı isteyip istemediği kararını kadın kendisi verir. Çocuğunu aldırtmak isteyen kendi doktoruna başvurur ve doktor tarafından hastaneye havale olunur.

Rahim boynu kanseri ve meme kanserini önleyici muayeneler

Üç yılda bir 23 ile 59 yaşları arasındaki bayanların hepsine bir yazı gönderilerek rahim boynu kanseri muayenesine davet olunurlar. Bunun amacı kanseri önleyici olmaktır. Muayene kendi doktorunuz tarafından yapılır. Kendiniz telefon açıp gün almalısınız.

Danimarka'da bazı yerlerde iki yılda bir 50 ile 69 yaşları arasındaki bayanlar röntgenle göğüs muayenesine davet olunurlar. Bu muayenenin adı "mammografi"dir. Bu bayanlara belli gün, saat ve yeri belirten bir yazı gönderilir.

Jinekolojik muayeneler

Bir kadın hastalıkları uzmanı tarafından muayene edilmek istiyorsanız veya üreme organlarınızdan şikâyetçi iseniz, kendi doktorunuz tarafından muayene olunacaksınız. Yalnız bazı özel hallerde bir kadın hastalıkları uzmanına gönderilirsiniz.

Børneundersøgelser

Sundhedsplejerske

Sundhedsplejersken er en sygeplejerske, der er specialist i børns og familiers sundhed. Hun besøger dig hjemme, når du har født. Hun undersøger barnet og kan svare på spørgsmål om fx prævention og amning. Hun kommer på besøg flere gange, indtil barnet fylder to år. Hun følger barnets udvikling, måler og vejer det og ser, om du og barnet har det godt.

Sundhedsplejersken kan sammensætte mødregrupper med kvinder, der har født nogenlunde samtidig. Her kan du mødes med kvinder fra det område, hvor du bor og fx snakke om dit barn og om at være blevet mor.

Du kan få tolk til sundhedsplejerskens besøg.

Børneundersøgelser og vaccinationer hos lægen

Alle børn kan få en række gratis undersøgelser og vaccinationer hos lægen. Den første undersøgelse foregår som regel, når barnet er fem uger gammelt. Barnet bliver vejlet og målt, og lægen undersøger, om det har det godt og udvikler sig normalt. Barnet får den første vaccination, når det er tre måneder gammelt. Vaccinationerne beskytter mod en række alvorlige sygdomme.

Du skal selv huske at bestille tid hos lægen til børneundersøgelser og vaccination. Sundhedsplejersken giver dig en lille bog om, hvornår barnet skal undersøges og vaccineres.

Çocukların muayenesi

Sağlık hemşiresi

Sağlık hemşiresi, çocukların ve ailelerin sağlığı konusunda uzman bir hemşiredir. Doğum yaptıktan sonra sizi evinizde ziyaret eder. Bebeği muayene eder ve gebeliği önleme ve emzirme gibi konularda sorulacak soruları yanıtlar. Çocuk iki yaşını doldurana kadar birkaç kez ziyaretinize gelir. Çocuğun gelişmesini izler, çocuğun boyunu ölçer, çocuğu tartar ve sizin ve çocuğunuzun iyi olup olmadığına dikkat eder.

Sağlık hemşiresi, hemen hemen aynı zamanda doğum yapmış kadınlar arasında “anneler grubu” oluşturabilir. Kaldığınız alandaki diğer kadınlarla bir araya gelip örneğin çocuğunuz ve ana olma konularında onlarla sohbet edebilirsiniz.

Sağlık hemşiresi sizi ziyarete geldiğinde tercüman çağrılmasını isteyebilirsiniz.

Çocuğun muayene edilmesi ve doktor tarafından aşı yapılması

Bütün bebekler doktor tarafından bir takım ücretsiz muayenelerden geçerler ve aşı olunurlar. İlk muayene genelde çocuk beş haftalıkken yapılır. Bebek tartılır ve boyu ölçülür. Doktor bebeğin iyi olup olmadığını muayene eder ve normal bir şekilde gelişip gelişmediğini inceler. İlk aşı, bebek üç aylıkken yapılır. Aşılar, bir takım ağır hastalıklara karşı koruyucu niteliktedir.

Bebeğin muayenesi ve aşı olması için doktordan günü siz kendiniz alacaksınız. Sağlık hemşiresi size, bebeğin ne zaman muayene olacağını ve çocuğa ne zaman aşı yapılacağını gösteren ufak bir kitapçık verir.

Børneundersøgelser i skolen

Når barnet begynder i skolen, vil det blive undersøgt på skolen af kommunens læge og sundhedsplejerske. Undersøgelserne er forebyggende. Lægen undersøger barnet for at se, om det har det godt og for at sikre sig, at det udvikler sig normalt. Lægeundersøgelsen foregår som regel i første og sidste skoleår. Desuden vil skolens sundhedsplejerske regelmæssigt undersøge barnets syn og hørelse og måle højde og vægt.

Hvis barnet på et tidspunkt får problemer i skolen, kan man tale med skolens psykolog.

Børnetandlæge

I Danmark kan alle børn komme gratis til tandlæge, indtil de fylder 18 år. Barnet får brev med invitation til tandlæge, når det er ca. to år. Hvis barnet har problemer med tænderne tidligere, kan I henvende jer til kommunens børnetandlæger. Spørg evt. sundhedsplejersken.

Når barnet begynder i skole, bliver det automatisk indkaldt til skolens tandlæge.

Okulda

Çocuk okula başladığında belediye tabibi ve sağlık hemşiresi tarafından okulda muayene olur. Muayeneler önleyici niteliktedir. Doktor, durumunun iyi olup olmadığını bilmek ve normal bir şekilde gelişmekte olduğundan emin olmak için çocuğu muayene eder. Doktor muayenesi normalde ilk ve son okul yılı yapılır. Ayrıca okulun sağlık hemşiresi muntazaman çocuğun gözlerini ve kulaklarını muayene edecek ve boyunu ölçüp kilosunu tartacaktır.

Eğer çocuk günün birinde okulda herhangi bir sorunla karşılaşacak olursa okulun psikologu ile görüşülebilir.

Çocuk dişçisi

Danimarka'da bütün çocuklar 18 yaşını doldurana kadar ücretsiz diş doktoruna gidebilirler. Çocuk iki yaşındayken bir yazıyla diş doktoruna davet olunur. Ondan önce çocuğun diş sorunları olacak olursa belediyenin çocuk dişçisine başvurabilirsiniz. İsterseniz sağlık hemşiresine danışabilirsiniz.

Çocuk okula başladıktan sonra otomatikman okulun dişçisine gönderilir.

Kommunal hjælp og pleje i hjemmet

I Danmark er det sædvane, at kommunen tager sig af ældre mennesker, der har brug for hjælp -lige som det offentlige også tager sig af børn og syge. Der er særlige tilbud til ældre, der har brug for pleje og omsorg. Derfor kan du som regel få hjælp fra kommunen, hvis du har brug for det.

Hjemmehjælp

Ældre mennesker kan søge om at få hjemmehjælp til personlig pleje, rengøring og indkøb. Det samme gælder, hvis du er meget syg. Du skal søge kommunen om at få hjælp.

Hjemmesygeplejerske

Ældre mennesker kan få hjælp til pleje og medicin derhjemme af en hjemmesygeplejerske. Det samme gælder, hvis du er meget syg. Det er en læge, der vurderer, om du har brug for at få besøg af en hjemmesygeplejerske.

Hvis du har været indlagt på sygehuset, kan du få brug for hjemmehjælp eller hjemmesygeplejerske, når du kommer hjem. Som regel vil sygehuset kontakte kommunen, for at du kan få den hjælp, du har brug for.

Her kan du læse mere:

Til ældre flygtninge og indvandrere: En kort orientering om dine muligheder og rettigheder, udgivet af Ældre Sagen, Pjecen kan bestilles på tlf.: 33 96 86 86 eller downloades på www.aeldresagen.dk

SUNDE BØRN i et nyt land, udgivet af Sundhedsstyrelsen,

Pjecen kan bestilles på tlf.: 35 26 54 00 eller downloades på www.sst.dk

Medborger i Danmark, udgivet af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration,

Pjecen kan bestilles på www.netboghandel.dk eller downloades på www.inm.dk/medborger

Belediyenin yardımı ve evde bakım

Danimarka'da yardıma ihtiyacı olan yaşlı kişilere belediyenin sahip çıkması normaldir – nasıl ki Devlet çocuklara ve hasta olanlara da sahip çıkmaktadır. Bakıma ve ihtimama ihtiyacı olan yaşlılar için özel olanaklar tanınmıştır. Onun için ihtiyacınız olduğunda normal olarak size belediye yardımcı olur.

Ev işleri yardımcısı

Yaşlı insanlar, kişisel bakım, temizlik ve alış veriş için “hjemmehjælp” denilen ev işlerine yardım isteminde bulunabilirler. Bu, çok hasta olanlar için de geçerlidir. Yardım için belediyeye başvurulacaktır.

Gezici hemşire

Kendi bakımları için ve ilaçlarını almada kendilerine yardımcı olabilen, “hjemmesygeplejerske” denilen gezici bir hemşire, yaşlı insanlara yardımcı olabilir. Bu, çok hasta olanlar için de geçerlidir. Gezici hemşireye ihtiyacınız olup olmadığı bir doktor tarafından değerlendirilerek kararlaştırılır.

Hastaneye yatırılmış iseniz taburcu olduktan sonra ev işleri yardımcısı veya gezici hemşireye ihtiyacınız olabilir. Normal olarak hastane tarafından belediye ile bağlantı kurulur ve ihtiyacınız olan yardım böylece sağlanmış olur.

Daha geniş bilgileri şuralardan alabilirsiniz

Olanaklarınız ve haklarınız hakkında kısa bir bilgilendirme, Yaşlılar Örgütü (Ældre Sagen).

Tel: 33 96 86 86 – www.aeldresagen.dk

Yeni bir ülkede sağlıklı çocuklar, Sağlık Kurumu (Sundhedsstyrelsen). Tel: 35 26 54 00 – www.sst.dk

Danimarka'da yurttaş, Mülteciler, Göçmenler ve Entegrasyon Bakanlığı

(Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration) www.netboghandel.dk – www.inm.dk/medborger

Kendi notlarınız

Aile doktoru:

.....

Nöbetçi doktor:

.....

Acil servis:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Det danske sundhedsvæsen
2005

Udgivet af Sundhedsstyrelsen og Kræftens Bekæmpelse

ISBN: 87-7676-158-4

ISBN: 87-7676-165-7 (elektronisk)

ISBN: 87-91277-58-2

Redaktion: Ann-Britt Kvernød, Iben Holten,
Peter Meidahl Petersen og Niels Sandø

Oversættelse: Viron Valasaki

Foto: Mikkel Østergaard. (Mikael Rieck s. 1, 8, 12, 18)

Layout: Rumfang

Tryk: Scanprint

Pjecen er udgivet på engelsk, arabisk, bosnisk/kroatisk/serbisk,
farsi, somali, tyrkisk og urdu.

Den kan bestilles hos Sundhedsstyrelsen publikationer
tlf.: 70 26 26 36 og på www.sst.dk og hos Kræftens Bekæmpelse
tlf.: 35 25 71 00. Den kan også læses og downloades på
www.sst.dk og www.cancer.dk